

GRADSKO VIJEĆE MLADIH OŠ" IVO LOLA RIBAR" LABIN

VIJEĆNICI:

Ivan Dundara 6.r.

David Sandić 6.r.

Nika Vlačić,6.r.

Selina Karić 7.r.

Katarina Gobo 7.r.

Barbara Vozila 8.r.

Leonarda Ivašić 8.r.

LABINSKE POVIJESNE LIČNOSTI: GIUSEPPINA MARTINUZZI

ISPITALI SMO UČENIKE.....

TKO JE GIUSEPPINA

MARTINUZZI?

Kelly K. i Patrik Č. – „Bila je glumica.”

Ajla L. – „Znam da je Labinjanka.”

Sandi B. – „Neka gospođa koja je igrala boče.”

Erna H. – „Nekada je bila pjevačica.”

Massima D. – „Poznata odvjetnica.”

Nino S. – „Borila se za dječja prava.”

Anika M. – „Mislim da je živjela u Labinu, bavila se književnošću.”

Mihael P. – „Mislim da je živjela u Labinu, zalagala se za partizane. Vrtići se zovu po njoj. U Starom gradu joj je rodna kuća.”

Monika V. – „Labinska zastupnica.”

Alessia D. – „Mislim da postoji njezin kip u Labinu. Bila je učiteljica i jedna lijepa gospođa.”

BIOGRAFIJA

Giuseppina Martinuzzi (Labin, 14. veljače 1844. - Labin, 25. studenog 1925.), istarska učiteljica, spisateljica i revolucionarka.

OBITELJ

Rođena je u dobrostojećoj obitelji u Labinu kao kći Antonije Luis i Giovannija Pietra Martinuzzija. Obitelj je izvorno potjecala iz Tricesima u provinciji Udine.

Lorenzo Martinuzzi po zanimanju stolar, doselio se u 17. stoljeću u Albonu gdje je započeo graditi kuću u kojoj je kasnije živjela Giuseppina.

Njezin otac Giovanni koji se više od šezdeset godina posvetio labinskom javnom životu i koji je više puta bio labinski podestat smatran je jednim od uzornih građana.

Poput mnogih djevojaka iz ondašnjeg visokog društva Giuseppina je željela postati učiteljicom. Učila je i privatno polagala ispite da bi joj se želja ostvarila.

Kao učiteljica službovala je u osnovnoj školi u Galižani, zatim 1873. u osnovnoj školi u Labinu, te naposljetku 1875. u Miljama (Muggia). Kako je u međuvremenu postala "učinkovitom", sljedeće godine podučavala je u Narodnoj školi u Trstu, zatim u Starom Gradu (Cittavecchia), u školi Fundacije Morpurgo za sinove radnika iz Lloydovog arsenala.

Tako je postala i ostala "učiteljica siromašnih" tijekom čitavih 32 godine neprekinutog rada, zbliživši se sa skromnim ljudima.

Po zanimanju učiteljica, ali ujedno izvrsna odgajateljica i književnica, sposobna spisateljica i pjesnikinja, autorica pedagoških studija, pa i udžbenika za osnovnu školu.

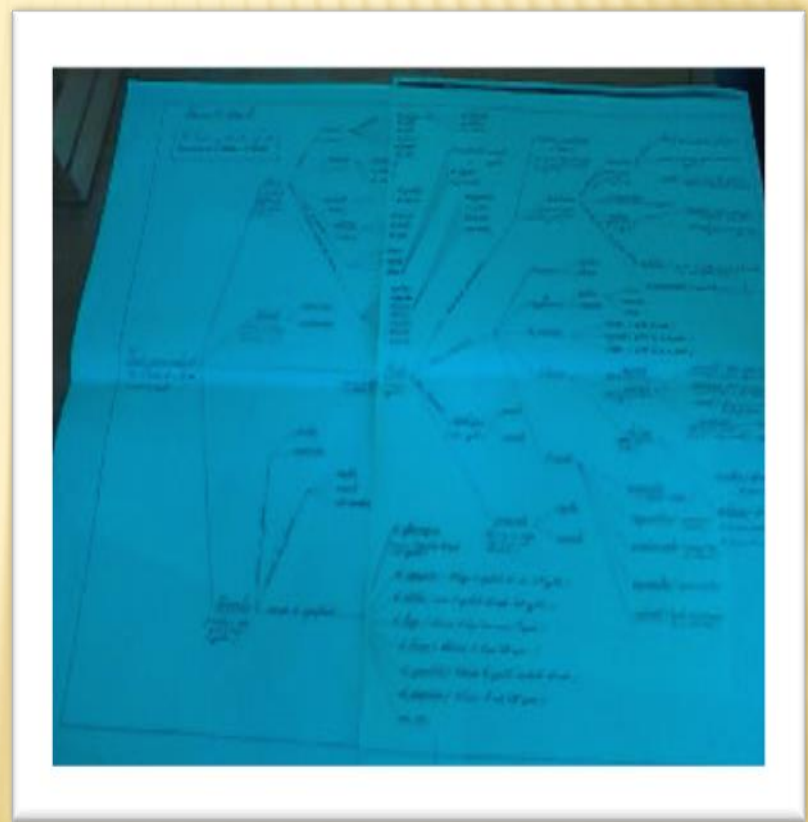
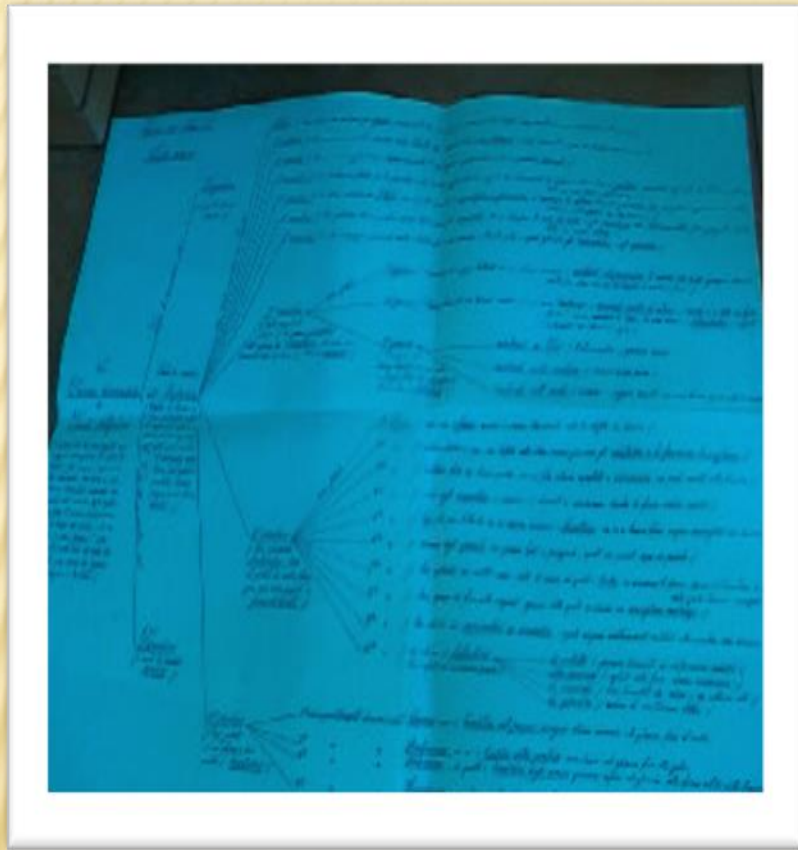
Njezino djelo Manuale Mnemonico (Mnemonički priručnik) iz 1866. predstavlja primjer stvaranja shema koje olakšavaju pamćenje gradiva.

Pisala je različite školske testove za djecu, iako su ih austrijske vlasti često odbacivali, ne odobravajući ih zbog toga što "ne sadrže nikakve događaje ni povijesne činjenice koji bi u djeci izazivali divljenje i ljubav prema Austrijskom domu".

Mnemonički priručnik

POLITIČKI ŽIVOT

Početakom 20. stoljeća započela je aktivni politički život. Zastupala je ideju socijalizma ili kako ga je nazivala "humanog socijalizma", te je bila ako ne prva, onda jedna od prvih socijalistica uopće.

U to vrijeme njene političke aktivnosti Labin je bio u sastavu Austro-Ugarske Monarhije i svoju je borbu vodila najčešće iz Trsta. Bez obzira na svoje građansko porijeklo život je posvetila borbi za najsiromašnije, radnike i seljake, njihovom obrazovanju, i izjednačavanju njihovih prava s bogatijima (buržujima), borbi za pravo glasa žena i sl.

**Svoj početak u političkom životu
iskazala je sljedećim riječima:**

**"Otkrila sam – piše – puno širi
horizont, različit način gledanja,
promatranja, shvaćanja različitih
manifestacija društvenog života.
Ljubav prema domovini podređena je
u mom srcu ljubavi prema
potlačenima i patnicima svih
domovina."**

KNJIŽEVNI RAD

Njeno najbolje djelo socijalnog karaktera zasigurno je Ingiustizia (Nepravda) iz 1907. napisana u stihovima.

Od svih balada, elegija, soneta i oda koje sačinjavaju djelo, entuzijazmom i strašću ističe se autoričina vjera u radnički revolucionarni pokret. Ali u toj poemi svoje su mjesto pronašli također i osjećaji.

Zbog načina pisanja i političkih razmišljanja, za vrijeme austrijske vladavine često su joj djela bila cenzurirana ili se uopće nisu tiskala.

NJEZINA DJELA

- ✘ “LIBERTÀ E SCHIAVITÙ”
- ✘ ”PATRIA E SOCIALISMO”
- ✘ “EDMONDO DE AMICIS E LA QUESTIONE SOCIALE”
- ✘ “RELAZIONE SUL MOVIMENTO FEMMINILE NELLA REGIONE GIULIA”
- ✘ “LA LOTTA NAZIONALE IN ISTRIA”
- ✘ “MATERNITÀ DOLOROSA”

"Učiteljica iz Starog Grada" – kako su je nazivali u Trstu – mirovinu je dočekala u rodnom Labinu. Ondje je živjela još koju godinu uz brigu svojih voljenih, uz potporu nekolicine prijatelja i okružena obožavanim knjigama.

Umrkla je u noći 25. studenog 1925. a njezin grobni spomenik nadvišen jednim stupom od bijelog istarskog kamena s plamenom koji treperi na vjetru postao je mjesto koje na jednostavnom kamenom natpisu nosi samo ime.

✘ **Dio Gradskog muzeja Labin posvećen je životu i djelu Giuseppine Martinuzzi**

-
- ✘ Uz Giuseppininu bistu, izložen je namještaj iz njenog labinskog stana nabavljen najvjerojatnije u Trstu. U vitrini se mogu pogledati Giuseppinina djela, kao «Manuale mnemonico» («Mnemotehnički priručnik») i njezine bilježnice

RODNA KUĆA

★

CASA NATIA DI GIUSEPPINA MARTINUZZI (1844 - 1925)
MAESTRA E RIVOLUZIONARIA SEGUACE DELLE IDEE DI MARX
ED ENGELS, PRIMA DONNA SOCIALISTA E COMUNISTA NELLA
STORIA DEL PROLETARIATO IN ISTRIA LOTTO PER LA LIBERAZIONE
DELLA CLASSE OPERAIA E PER L'UNITA E LA FRATELLANZA
ITALO-SLAVA DIVENUTE REALTA NELLA L.P.L.

U OVOJ JE KUĆI RODENA GIUSEPPINA MARTINUZZI (1844 - 1925)
UCITELJICA I RIVOLUCIONARKA PRISTASA IDEJA MARKSA I
ENGELSA PRVA SOCIJALISTKINJA I KOMUNISTKINJA U HISTORIJI
PROLETARIJATA ISTRE, BORILA SE ZA OSLOBODENJE RADNICKE
KLASE I ZA BRATSTVO I JEDINSTVO TALIJANA I HRVATA,
TEKOVINE STEGENE U N O B - U

ALEJA VELIKANA

Njezino ime ponosno nose.....

- Comunita' degli Italiani „Giuseppina Martinuzzi” di Albona
(Zajednica Talijana Labin)
- mješoviti zbor „Giuseppina Martinuzzi” Labin
- SE – OŠ „Giuseppina Martinuzzi” Pola –Pula
- ulice (Labin, Rovinj, Umag, Pula)

PREDLAŽEMO.....

- 1. Na satu povijesti, ili satovima razrednika pogledati prezentaciju i kviz o Martinuzzi**
- 2. Prigodno obilježiti u školama datum njezina rođenja**
- 3. Terenska nastava – posjet rodnoj kući i postavu muzeja o Giuseppini Martinuzzi**
- 4. Na satu likovne kulture nacrtati njezin portret**
- 5. Na satovima hrvatskog jezika istražiti biografiju o Giuseppini Martinuzzi**

DALLE MINIERE

**Spalancata l' orribile
Bocca vorace, trista la miniera
Di sotto la monte, vomita
Dei minatori la falange nera.**

**Ah non morion i paria
Della leggenda! In lotte secolari
Contro le rocce stentano
Giù, nella notte, e han nome proletari**

**Escono gravi: lacere
Sbrindellano le vesti al magro fianco
Che, sulla mazza ferrea,
Salendo i greppi, s' abbandona stanco...**

Hvala na pozornosti!